

ÜZENET

VENEZUELAI MAGYAR
EVANGÉLIUMI
KERESZTYÉNEKHEZ

XXXVI évf. 2.szám - 1987 február - március

DEBRECEN

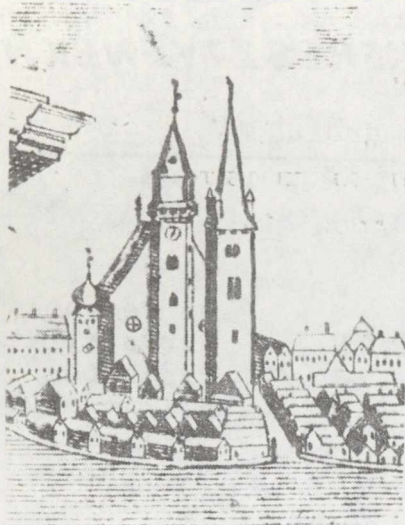
Református Nagytemplom

Debrecenben már a XII. században állott egy templom a mai Nagytemplom helyén, ez azonban leégett.

Debrecen fejlődése következtében a három környékbeli falu, Szentlászlófalva, Szentmihály és Boldogasszonyfalva is beolvadt a városba. Szükségessé vált, hogy nagyobb templomot építsenek. A város népe 1297 és 1311 között felépíti az új Szent András templomot.

A Szent András templom

1564-ig áll így eredeti formájában, amikor szeptember 6-án leégett.

Több mint 30 év telik el, míg a lakosság hozzákezd a romokból az új templom felépítéséhez. A kétfelé való adózás, amellyel a békét hol a töröktől, hol az osztráktól vásárolták meg, olyan teher volt, melyet a lakosság csak hosszú idő után tudott leküzdeni.

Bethlen Gábor fejedelem sietett Debrecen segítségére és a templomot 1628 november 28.-án felszentelték. A templomnak nem csak külseje változott meg, hanem a neve is, amennyiben a

"szent" nevet kihagyták, ezzel is kifejezésre juttatva Debrecen kálvinista jellegét.

Bethlen Gábor halála után I. Rákóczi György vette partfogásba a templom további építésének ügyét, és 1640 és 1642 között külön tornyot építtetett és abba az osztráktól 1636-ban zsákmányolt ágyukból egy 60 mázsás harangot öntetett.

1802 június 11.-én ismét leégett a templom a Kollégiummal együtt. A város népe azonnal hozzákezd a templom és Kollégium újraépítéséhez.

Pechy Mihály, a Kollégium volt diákja, ingyen csinálja meg a terveket. Sajnos nagyvonalú kerektemplom terve nem valósulhatott meg az utca szélessége miatt, és a tervet, ami "neki becsületére, a városnak pedig dicsőségére és örömére lett volna" elvetették.

Az országos gyűjtéssel kapcsolatos tervek hamarosan kudarcba fulladtak, de a lakosság erejét meghaladó módon adakozott. 1817-ben odáig jutottak, hogy betették az empire stílusú szószéket, 1838-ban pedig az orgonát.

A Nagytemplom belseje a maga egyszerűségében is lenyűgöző hatású.

(folytatás a 4. oldalon)

Emigrációs szórványmagyar gyülekezetek életében minden jelentés egy-egy mérföldkő. Mérföldkő már azért is, mert igazolja azok hitét akik több mint három évtizeddel ezelőtt, a Gondviselésben bizva, a jövő számára építettek, abban a meggyőződésben, hogy a mai sekélyes, materialista világban szükségünk van lelki támaszra, egy olyan közösségre, egy olyan nagy családra, melyben az egyetemes igét apáink nyelvén halhassuk. A mi munkánk így csak továbbvitele annak a munkának, melyet előttünk 34 presbitérium végzett. Nem köszönettel tartozunk nekik hanem egy ígérettel: munkájukat töretlen hittel fogjuk továbbvinni.

Ez a felelőség egyformán hárul minden presbiterre és minden gyülekezeti tagra. Menjen tehát itt elismerés mind-azoknak, akik ehhez a munkához hozzájárultak, istentiszteleteinken megjelentek, anyagilag támogatták, idejüket erre a célra áldozták.

Kimagasló fontossága van ebben a munkában nőegyletünknek, mely kitartó és eredményes munkával tette a szokásos őszi vásárt és a szeretetvendégségeinket gyülekezeti életünk kimagasló eseményeivé. Gyülekezeti és szociális munkájukról külön jelentésben fogunk beszámolni, ittehát, részletek felsorolása nélkül, pusztán őszinte köszönetünket szeretném kifejezésre juttatni.

Továbbra is szoros kapcsolatokat tartottunk fenn római katolikus magyar testvéreinkkel, és bár rajtunk kívülálló okokból nem volt lehetséges ténylegesen ökuménikus szertartások megtartása, örömmel és köszönettel fogadtuk minden rendezményünkön a nagyszámúban megjelenő tagjait, élükön lelkészükkel, aki egy alkalommal templomunkban is hirdette az Igét. Gyülekezeti tagjaink és presbitereink ugyancsak, rendszeresen és nagy számban vettek részt szeretetvendégségeiken és rendezvényeiken.

Lelkészünk három hónapos távolléte alatt, hagyományainkhoz híven, minden vasárnap megszakadás nélkül megtartottuk istentiszteleteinket és az egyházi munka is zökkenésmentesen folyt tovább, habár ez sokaknak áldozatteljes különmunkát jelentett.

VENDEGEINK:

A március 15.-i istentiszteleten (Caracasban 9¹⁵kor, Valenciában d.u.5-kor) az északamerikai Kálvin Egyházkerületből Havadtöy Sándor és Medyesy László református lelkészek lesznek vendégeink, akik a református rendtartás szerint fognak istentiszteletet tartani és úrvacsorát osztani. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk erre a különleges alkalomra.

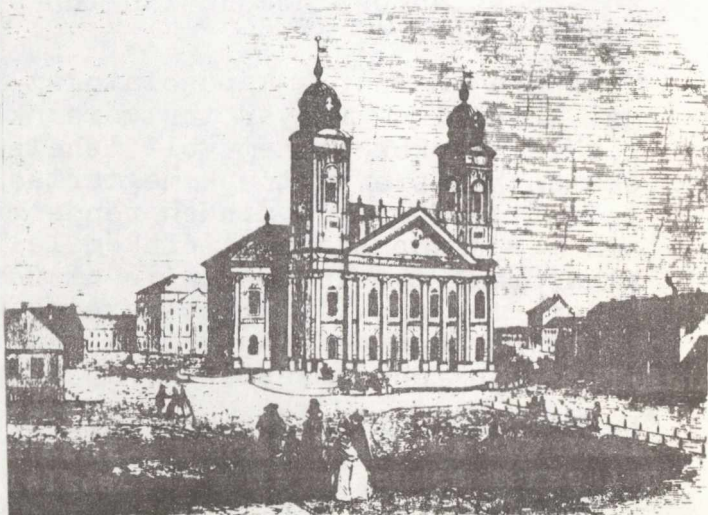

1849-ben Debrecen az ország fővárosa volt. A kormány menekülni kényszerült és székhelyét Pestről Debrecenbe helyezte át. Az országgyűlés képviselőháza 1849 január 9-től május 21-ig a Kollégiumban tartotta meg gyűléseit és Kossuth Lajos a Függetlenségi Nyilatkozatot 1849 április 14-én a Nagytemplomban olvasta fel.

1944 szeptember 15-én bombázás következtében a Nagytemplom súlyosan megsérült. Helyreállítását állami segítséggel 1948-ban fejezték be.

A debreceni Nagytemplom a Kollégiummal együtt egy művelt és gazdag kálvinista polgárság hagyományait őrizte és követte századokon keresztül.

Isten akaratából lesz-e még valamikor egy különleges szerepe népünk történetében?

Éva Nyerges de Matute

A Nagytemplom
1864-ben

Gyülekezetünk három fiatal taggal gyarapodott, kik konfirmációs oktatás után diplománkban, a gyülekezet színe előtt tettek vallást hitükről és kik ez-alkalommal egy-egy Bibliát kaptak emlékül, hogy az élet nehéz útjain támaszokra legyenek.

Szomorú szívvel viszont jelentenem, hogy tagjaink közül egyre többet szólít magához az Úr, közöttük a múlt évben, örökös tiszteletbeli gondnokunkat, Dr. Kezes Bélát. Aldozunk emléküknél egy perces néma imával.

Jelentem továbbra, hogy részt vettünk az Iglesia Evangelica Luterana de Venezuela első tisztújító közgyűlésén, melyen Puky Ákos testvérünket elnöknek, Sándor Gizellát pedig az Igazgatói tanács tagjának választották meg.

Vladár István testvérünknek kimagaszló szerepe volt az etnikus gyülekezetek múlt májusban itt megtartott nemzetközi gyűlésén, melyen sikerült módosítani az előzetes leírat elszomorító és nyugtalanító, túlságosan anyagi beállítottságát, mely az etnikus emigrációs gyülekezetek igazi mozgató erejét nem ismer- te fel kellőképpen. Talán bizonyos mértékig ennek volt a következménye, hogy az Evangélikus Világtá- nácstól valamivel jobban érkeztek a segélyek, habár messze elmaradtak amögött, amit a mai általános gaz- dasági helyzet megkívánhatna.

Folyamatban van gyülekezetünk törvényes bejegyzése, melyhez összegyűjtöttünk 200 ajánló aláírást, és melynek részleteit a napirend külön pontján fogjuk ismertetni.

Igyekeztünk fenntartani és kimélyíteni kapcsolatain- kat a Caracason kívül szórványban élő testvéreinkkel különösen a valenciai csoporttal, bár ismét be kell ismernünk, hogy ennek a munkának szükséges lenne még nagyobb fontosságot adni. Kérjük ezen testvéreink megértését, legyenek továbbra is testvéri szeretet- tel, megértéssel, ragaszkodással gyülekezetünk irá- nyában.

Habár az anyagi helyzettel a pénztári jelentés fog részletesebb adatokat adni, szeretném felhívni tag- jaink és jóakaróink figyelmét erre a pontra. Számunkra

az özvegyasszony fillére éppen olyan becses mint bármilyen adomány, de sajnos azt kell látnunk, hogy olyanok is fizetnek 10- 15 évvel ezelőtt megállapított hozzájárulást, emelés nélkül, kiknek ez az emelés alig alig jelenthetne nagyobb áldozatot. Kérjük ezeket, álljanak meg egy pillanatra napi munkájuk és elfoglaltságaik közepette, és gondolják meg, hogy ha mi itt akadály nélkül vallhatjuk hitünket, minden egyházügyi hivatal beleszólása nélkül ennek a szabadságnak az ára személyes felelősség. Ha ennek nem tudunk eleget tenni, magunkra vessünk ha később szomorúan kell majd észrevenni, hogy valami eltűnt életünkéből, melynek értékét csak akkor ismerjük fel igazán, ha már hiányzik, amikor már késő.

Tisztelettel kérem a közgyűléstől a jelentés elfogadását.

Dr. Vladár Pál

A január 25.-én megtartott KÖZGYŰLÉSESEN 28 egyháztag jelent meg. Az IELV részéről Puky Ákos elnök lelkész üdvözölte a magyar gyülekezetet és biztosította az egyházvezetőség támogatásáról.

A gondnoki és lelkészi jelentés után a pénztárosi jelentés hangzott el, mellyel kapcsolatban két hozzászólás volt.

Vladár István javasolta, hogy mivel az 1987-re szóló költségvetésben az egyházi hozzájárulások 20% emelkedést mutatnak, ezért a jelenlévők járjanak elől jó példával és ajánljanak fel 20%-al többet a jövő évre. A javaslatához rögtön többen csatlakoztak,

Tarlós Kriszta azt a kérdést vetette fel, hogy sok fiatal egyháztag, aki már végzett és jó állásban van, még mindig a tanuló évek 100-150 boliváros hozzájárulását fizeti évenként - ha egyáltalán fizet. Meg kell kérni ezeket a fiatal egyháztagokat, hogy emeljék meg és rendszeresen fizessék a hozzájárulást.

PÉNZTÁRSI JELENTÉS

	1986		1987	
	költségvetés	eredmény	költségvetés	
<u>Bevételek:</u>				
Egyházi hozzájárulás	75.000,00	74.662,00	90.000,00	
Perselypénz	38.000,00	42.571,85	45.000,00	
Adományok	63.000,00	52.742,00	55.000,00	
Nőegylettől	29.000,00	29.000,00	35.000,00	
Luteránus Világszöv.	31.000,00	18.867,50	45.000,00	
Egyéb	14.000,00	10.543,00	14.000,00	
	-----	-----	-----	
összesen	<u>250.000,00</u>	<u>228.386,35</u>	<u>284.000,00</u>	
<u>Kiadások:</u>				
Közösségház	48.000,00	48.285,90	48.000,00	
Fizetések (Prestac. Soc.)	124.200,00	106.480,00	177.500,00	
Iroda, paplak, biztosítás	48.000,00	45.030,13	34.100,00	
Gépkocsi	36.000,00	28.177,15	32.000,00	
Egyéb	5.200,00	2.898,20	4.800,00	
Alapokra	7.000,00	7.000,00	7.000,00	
	-----	-----	-----	
összesen	<u>269.000,00</u>	<u>237.871,38</u>	<u>304.000,00</u>	
Hiány	19.000,00	9.485,03	20.000,00	
Kölcsön visszatérítés	13.000,00	00000000	?	
Váratlan kiadásokra				
(a közgyűlés engedélye alapján)	27.000,00	00000000	30.000,00	

Baja Sándor ellenőr jelentette a közgyűlésnek, hogy a könyveket átvizsgálta és rendben találta.

Ezt a kérést itt meg is tesszük. - Lehet, hogy ezek között a fiatalok között többen vannak, akik pillanatnyilag nem érzik szükségét az egyháznak, de a közöség érdekében mégis kérjük őket, hogy segítsenek az egyházat fenntartani - és reméljük, hogy egyszer ők is megtalálják helyüket a templomban és a gyülekezet közösségében.

Egy komoly problémával is foglalkozott a közgyűlés. A lelkész szerződése március végével lejár, s ezt személyes, családi okok miatt nem kívánja meghosszabbítani. A presbitérium ezért új lelkészt keres és a közgyűlés felhatalmazását kérte ahhoz, hogy konkrét lépéseket tegyen ebben az ügyben.

Gyülekezetünknek a hatóságok előtti regisztrálása céljából szükséges volt egy elnevezést találni. Hosszas tanakodás után a János Evangelista név mellett döntött a presbitérium. Tehát „Congragación San Juan Evangelista”

LELKÉSZI JELENTÉS

Ezévben szeretném jelentésemet avval kezdeni, ami tulajdonképpen nem is tartozik a lelkészi jelentéshez, mégpedig az anyagiakkal. Örömmel és szinte meglepve látom ugyanis a pénztárosi jelentésből, hogy gyülekezetünk tagjai milyen szép összeggel támogatták az elmúlt év folyamán az egyházi munkát. A vasárnapi perselypénzek összege eléri a 42 ezer bolivárt. A 120 egyháztag, aki anyagilag is támogatja a magyar protestáns gyülekezetet itt Venezuelában egyházi hozzájárulás címén kb 74 ezer Bs-t adott, külön adományok pedig 52 ezer Bs-összegegen felül érkeztek pénztárunkba. - Ezek a számok büszkeséggel tölthetnek el mindnyájunkat, s megújítják azt a reményt, hogy a magyarnyelvű egyházi munkának van jövője közöttünk.

Köszönetet kell mondanom nemcsak az anyagi áldozatokért hanem azért a munkáért is, melyet sokan végeztek. Köszönet azoknak a presbitereknek, akik havonta hűségesen eljártak az ülésekre és végezték az adminisztratív mun-

kát. Köszönet Nőegyletünk tagjainak, akik nemcsak a vásár sikeréért dolgoznak szinte az egész év folyamán, de azonkívül is gondoskodnak arról, hogy együttléteink az istentiszteletek után kellemesek legyenek. Köszönetet érdemelnek azok is, akik hűségesen eljönnek a templomba vasárnaponként. Ez is egy fontos szolgálat, nemcsak saját lelki épülésünkre, de a tele templom Isten dicsőségét hirdeti. Köszönet azoknak, akik a vasárnapi iskola megtartásáért vállalnak felelősséget és a gyerekekkel foglalkoznak. Itt szeretném megköszönni azt a sok kedvességet is, melyet a gyülekezet tagjai irántam és családom iránt tanúsítanak.

Az istentiszteletek látogatottsága nem csökkent, bár a statisztika szerint "elfogyó" gyülekezet lennénk. Az év folyamán 3 keresztlő volt, 3 fiatal konfirmált és 4 tetetés volt. Az elfogyás oka részben az, hogy akik eddig a gyülekezet magját képezték, öregebbek, gyengébbek lettek, nem tudnak ugyan úgy jelen lenni. Ezért fontos az hogy a 30-40 év körüli generáció felismerje feladatát és felelősségét ezen a téren, nehogy elveszen az, amiért szüleink olyan sok áldozatot hoztak.

Vallásos életünknek és az egyházi tevékenységnek középpontjában a vasárnapi istentiszteletek állnak. Az év folyamán 56 istentisztelet volt. Ebből 40-et a gyülekezet lelkésze tartott. Vendég igehirdetőink voltak: Hefty László, Pátkai Róbert és Pósfay György a Luteránus naggyűléssel kapcsolatban, majd Leskó Béla és Gróza József lelkészek. A lelkész szabadsága alatt pedig 8 vasárnapon át a gyülekezet és presbitérium tagjai prédikáltak, Puky Akos lelkész pedig az úrvacsorai istentiszteleteket tartotta meg.

Caracasban tehát nem mult el ünnepnap úgy, hogy magyar nyelven ne hangzott volna el igehirdetés. Tudatában vagytok-e Testvéreim, hogy ez milyen nagy szó, és érzitek-e, hogy ez milyen elkötelezés mindnyájunk számára?!

Valenciában 11 istentisztelet volt, melyekből egyet Koltai László testvérünk tartott, egy alkalommal pedig Pósfay György volt a vendég lelkész. Ezenkívül Pto. La Cruzban és Maracaibóban volt még istentisztelet és a lelkész Acariguában és San Felipeben végzett látogatást.

Az istentiszteletek megtartása mellett a lelkeszi munka legfontosabb része a betegek, idősek és magánosok meglátogatása volt.

A fiatalokkal való foglalkozás kissé akadozva folyt. A vasárnapi iskolába olyan rendszertelenül jönnek a gyerekek, hogy csak néhány alkalommal sikerült órát tartani. A hittanórákat most ismét a Magyar Házban tartjuk, részben magyarul, részben spanyolul. 10-12 gyerekkel van kapcsolatunk itt.

Ez lenne a lelkeszi munkának számokban is kifejezhető, látható része. Ezekkel a tevékenységekkel kapcsolatban van a lelkesz munkájának egy szellemi része is, amiről lehetetlen itt beszámolni.

Azután van az egyházban elvégzett munkáknak egy lelki tartalma és értéke is, amit csak Isten tud igazán megítélni. De annak ellenére, hogy mi nem tudjuk munkáknak lelki tartalmát kielégítően lemérni, mégiscsak az a legfontosabb. Legfontosabb a lelkület, amivel munkánkat végezzük. Mert lehet színből szolgálni és lehet szívből szolgálni.

Isten legyen nekünk irgalmas, amikor majd az Ő ítélete előtt kell megállnunk. Ő bocsássa meg bűneinket, önzésünket és képmutatásunkat, amiről talán senki ember nem tud.

De Ő az, aki erőt is ad, hogy mindennek ellenére ne csüggedjünk el, hanem hűségesen szolgáljuk Őt mindhaláláig.

Knuth Attila

ÖRÖM ÉS GYÁSZ.

Örömmel jelentjük, hogy Láng Livia (Gyöngyi) és Georg Rejzek kislányát Melanie-t Puky Ákos lelkesz templomunkban december 14-én megkeresztelte. Gratulálunk.

Hosszú szenvedés után elhunyt Sosna Ottóné, Kiss Julia. Temetése 1987 január 19-én volt a Cementerio del Surban. Isten adjon neki békeséget.

A NŐEGYLET BESZÁMOLÓJA.

Amikor 1986-ban asszonytársaim megválasztottak nőegyleti elnöknőnek, felolvastam egy rövid elmélkedést. Első pontja egy kérés volt, hogy a következő évben legyünk erősek, hogy semmi se tudja megzavarni lelkünk nyugalma, és éreztessük embertársainkkal, hogy mennyire szeretjük és becsüljük őket. - Akkor még nem is tudtam, hogy erre a két gondolatra ilyen nagy szükség lesz.

A Nőegylet se többet, se kevesebbet nem dolgozott, mint az elmúlt években: Februárban megrendezte a Magyar Házi vacsorát. Márciusban szeretetvendégséget rendeztünk és megajándékoztuk husvétii tojással a gyerekeket. Októberben megvolt a hagyományos vásár, decemberben pedig adventi szeretetvendégségünket rendeztük meg.

Segélyalapunk 5 testvérünknek adott havonta segílyt az év folyamán.

15 nőegyleti ülést tartottunk, ahol az alkalmi problémákkal foglalkoztunk és próbáltuk megoldani azokat. Asszonytársaimnak, akik szorgalmasan munkálkodtak ebben az évben, szeretnék hálás köszönetet mondani. Különösen köszönöm Sándor Gizellának, Marton Arankának és Fedor Jolinak munkáját, akik idejükön felül, BÁRMILYEN munkában szívesen segítettek. Betegeinket Fedor Joli segítségével nélkül nem tudtuk volna ellátni.

Köszönetet kell mondani Knuth Attila lelkészünknek, aki mindig mindenben próbált segíteni, ugyanúgy, mint felesége Hjördis. Két presbiter társamat szeretném még kiemelni, Marton Józsefet és Nyerges Pált, akik ugyancsak készségesen segítettek a Nőegylet munkájában.

Remélem, hogy a következő nőegyleti elnöknő jobban fogja tudni "motiválni" a presbitereket, hogy segítsenek, mert ez nem csak a nőegylet munkája lenne.

Állítom, hogy sokkal többet tudnánk tenni, és kellene is tennünk. A magyarság és a gyülekezet helyzete évről évre kritikussabb, sokkal több a rászoruló beteg, öreg ember, és évről évre nagyobb közönyünk és kényelmességünk a közösségi munka iránt.

Adjunk hálát mindnyájan a Jó Istennek, hogy megengedte hogy le tudjuk zárni ezt az elég nehéz évet és kérjük, hogy adjon erőt, hogy tovább tudjuk folytatni munkánkat ebben az évben is, ami sokkal nehezebbnek látszik.

Éva Nyerges de Matute

IMPRESOS
POR ACCION

The Rev. G. Pósfay
4, Chemin de la Bride
Ch-1224 Chene Bougeries
S U I Z A

Rem:

Congregación Hungara
Apartado 68360
Caracas 1062-A

ISTENTISZTELETÉK

Caracasban minden vasárnap 9¹⁵-kor, kivéve:

Március 22. este 6, szeretetv.

Március 29. 10¹⁵-kor közösegyh.
közgyűlés

Valenciában: Március 15-én
d.u. 5-kor

Április 19.-én, husvét vasárnap

A lelkeszi hivatal telefonja: 33 73 52
postacím: Apartado 68 360, Caracas 1062-A

Impreso por Acción Ecumenica, Caracas